

Indhold

Generelt	1
Kristendommen (+ jødedommen).....	3
Islam	9
Buddhismen.....	16

Generelt

Begreb	Forklaring	Evt. kommentar
Indefra	når man selv er inden for religionen...	Kan omhandle Guds ord.
Udefra	Når man kommer "udefra" og siger noget om religionen. Eks. en kristen, der kritiserer Islam. Fagligt, fordi det ikke er specifikt guds ords budskab.	Generelt til begge: hvorvidt et givet materiale anskuer en religion indefra eller udefra, dvs. fra en deltagersynsvinkel eller et eksternt, evt. religionskritisk synspunkt
Normativ	Beskriver hvordan noget bør være. Forsøger at påvirke holdningen (fælder således en dom over religionen)	
Deskriptiv	Beskriver hvordan noget er.	
Vertikalt	Gud-menneske.	Eksempel: Fra Gud til menneske.
Horisontalt	Menneske-menneske.	Eksempel: Fra præst til menneske. Eksempel: Fra menneske til menneske. Næstekærlighed.
Hellig/profan	Når ritualer udføres er de kommunikationsmidlet mellem to adskilte verdener, idet mennesket hører til i den fysiske, profane verden. Guder eller transcendent kræfter hører til i den metafysiske, hellige verden.	
Inkarnation	Eksempelvist kan Gud/engel "tage bolig" i	

	kød/krop.	
Myte	<ul style="list-style-type: none"> – En myte er en ahistorisk fortælling = Den har ikke foregået i historien. – Forbinder urtiden med nutiden --> Giver os en forklaring. – Ofte indeholdende noget overnaturligt. – Kaos --> Kosmos (orden). 	
Riter	Rite, ritual, religiøst-symbolske handlinger med en fast struktur, fx i forbindelse med indvielse og overgange i det enkelte individs livsfaser eller samfunds væsentligste fester og ceremonier, fx de årstidsbetingede.	
Etik	Moral, spørgsmål om rigtigt og forkert livsfølelse. Det indretter vores samfund	
Apokalyptisk	Genre eller mystisk oplevelse.	
Kosmogoni	Fortælling om verdens skabelse.	
Antropogi	Fortælling om menneskets skabelse.	
Profet	En person, der udbreder budskabet. Denne person er en talsmand for Gud. Personen bliver profet via. en personlig åbenbaring.	
Monoteisme	Troen på, at der kun findes én Gud	
Polyteisme	Troen på flere guder	
Ateisme	“ikke gud” - tror ikke på nogen gud	
Panteisme	Gud er i alt	
Apokalyptik	- Genre eller en mystisk oplevelse	Eks. beskrivelse af mytisk åbenbaring
Salving	Salven er en form for olie. Lige som olie siver ind i træ og ler for eksempel, så forestiller man sig, at det salven symboliserer, også siver ind i det menneske som salves. Nemlig den spirituelle styrke til at udføre	

	det hverv gud har i tankerne for en.	
--	--------------------------------------	--

Kristendommen (+ jødedommen)

Begreb	Forklaring	Evt. kommentar
Det vigtigste i Kristendommen:	At Jesus overvinder døden og genopstår.	
GT =	Det Gamle Testamente	Den gamle pagt (De 10 bud)
NT =	Det Nye Testamente	Den Nye Pagt (Bjergprædiken)
Det Dobbelte kærlighedsbud:	Man skal elske sin næste, og man skal elske Gud.	
Åbenbaring	Afsløring af en hidtil skjult hemmelighed omkring verdens sammenhæng og fremtid. En åbenbaring er en indsigt i det uforklarlige og en erfaring, der manifesterer troen hos det religiøse menneske. Oplevelsen af at have fået en åbenbaring betyder ofte ny erkendelse og er et personligt bevis på det guddommelige eksistens. De, der har haft åbenbaringer, har oplevet kommunikation med det guddommelige - og pludseligt kan det uforklarlige forklares. Åbenbaringer kan ikke studeres objektivt videnskabeligt, men skal betragtes som fænomener, der giver sammenhæng i den personlige erfaringsmæssige virkelighed.	I Jødedommen handler disse ofte om befrielsen af det undertrykte og forfulgte folk. Denne befrielse sker ofte vha. en frelserskikkelse, der genetablerer Israel for Jøderne = Messiasforventningen. (Messias = Den salvede konge)
Nadver Nadver-liturgien	Den nye pagt indstiftet skærtorsdag af Jesus. Det rituelle plan: Den udføres i kirken, hvor folkene i kirken går op til alteret og spiser brød og drikker vin. Det mytiske plan: Det identificeres med dengang hvor Jesus gav maden til hans disciple. Virknings plan: Rense sine synder.	

Arvesynden	Synden, som nedarves fra Adam(syndefaldet) i alle mennesker, som fødes syndige, men gennem tro kan få frelse	
Monogami:	Ægteskab mellem to personer.	
Bjergprædiken og De ti Bud	OBS.: Bjergprædiken er af forfatteren til Matthæusevangeliet sat op som modstykke til overrækkelsen af "de ti bud" på Sinaibjerget (2. mosebog, kap. 20), og en understregning af, at Jesus med Jesus er der blevet indgået en ny pagt - altså Det Nye Testamente.	
Abraham	HoKristne er han troens fader, i islam er han profet og bygmester og hos jøderne er han den første, der bliver omskåret. Abraham oH	
Saul: David: Salomon:	Første konge i Israel. Profeten Samuel udvalgte Saul til konge. Den anden konge i Israel efter Saul. iver efter ulydighed vraget af Gud til at være konge. Profeten Samuel sendes ud for at salve David til konge. Han var manden efter Guds hjerte, og Gud lovede ham et evigt kongedømme Tredje konge. Søn af Kong David. God og retfærdig konge.	
Adam og Eva		

Gud		
Syndefaldet		
Luther		
Jesus	<p>Også kaldet Jesus Kristus eller blot Kristus er den centrale figur i kristendommen og han anses af de fleste kristne for at være en inkarnation af Gud; og ifølge den bibelske tekst var Jesus en selvstændig person der bad til Gud, kaldte sig selv "søn" af Gud, "udsendt" af Gud og som havde været hos Gud "før verden blev til".</p> <p>- I Det Nye Testamente (NT) taler Jesus om en menneskesøn på en sådan måde, at han kan synes identisk med denne.</p> <p>Messias - "Den salvede" på oldgræsk. Jesus som frelseren.</p>	
Kristus		
Paulus	Den 1. teolog. Frigør kristendom fra jødedom. Har skrevet meget af Det Nye Testamente.	
Pontius Pilatus	Romersk statsholder. Dømmer Jesus til døden ved korsfæstelse.	
Kosmogoni =	fortælling om verdens skabelse	
Antropogoni =	Fortælling om menneskets skabelse	

Biblen	<ul style="list-style-type: none"> - Samling af hellige skrifter - Ordet stammer fra græsk og betyder "bøger". - Består af 66 skrifter. - Består af det gamle testamente m. 39 skrifter. Og det nye testamente med 27 skrifter. 75% af biblen består 	
--------	--	--

	<p>af det gamle testamente mens 25% består af det nye testamente.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Testamente betyder "Pagt". - GT = forkortelse for Gamle Testamente. - NT = forkortelse for Nye Testamente. - GT: Sted: Kanaan/Palæstina/Israel; Egypten; eksil i Babylon (587-539 fvt. Tid: Oprindeligt mundtligt -> nedskrevet i eksilet. Endeligt kanoniseret omkring 90 evt. Indhold: Moseloven og Israels historie. Sprog: Hebraisk. - NT: Sted: Palæstina; Egypten; breve til andre "verdensdele". Tid: De første kristne brugte GT; Paulusbrevene skrevet i 50-60; evangelier og andre breve i 70-100. Kanonisering omkring 400. Indhold: Jesus og urkirkens forkyndelse. Sprog: Græsk. 	
<p>Den kristne tidsforståelse</p>	<p>Vi lever generelt i en lineær tidsforståelse. Altså der er en start og en slutning.</p> <p>For det egentlige menneske: Man bliver født og man dør (start/slut). Man lever et godt liv for at komme i himlen, når man dør. Man tror på det evige liv.</p> <p>Den verden, vi lever i: Også begyndelse og slutning. Sluttes med dommedag.</p>	
<p>Det kristne gudsbegreb</p>	<p>Der findes én Gud, som har skabt alt(Monoteisme - én gud). Gud tænkes som et væsen, der er hævet over og adskilt fra menneskets verden, men alligevel har skabt den og griber ind i den. Han opfattes som et personligt væsen, derfor skriver man "Gud" med stort, og omtales i hankøn, men alligevel lægger man vægt på, at hans natur ikke udtømmende lader sig beskrive.</p>	

	<p>Historisk set udspringer det kristne gudsbegreb af det jødiske: der er én gud, som er suveræn og hævet over verden. De første kristne var nået til at tro på, at Gud havde vist sig på flere måder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Han havde skabt alt og alt, hvad der var i den. - Han havde vist sig i skikkelse af sin søn, Jesus Kristus, som var blevet korsfæstet og var opstået fra de døde. - Og han havde vist sig i skikkelse af Helligånden, som stadig er til stede på jorden. 	
Treenighedsbegrebet	<p>Treenighed, trinitet, teologisk betegnelse for det kristne gudsbegreb, ifølge hvilket Gud som Fader, Søn og Helligånd på én gang er tre og én. Altså der er kun én Gud, men fader, søn og helligånd optræder i denne Gud.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Treenigheden er kristendommens største mysterium, fælles for alle kristne konfessioner. <p>Kristendommen tror på én Gud i tre personer af samme væsen og værdighed, forskellige og dog forenet i én Guddom.</p>	 <p>Traditionel fremstilling af treenigheden. Her understreges det, at både Faderen (Pater), Sønnen (Filius) og Helligånden (Spiritus) er (est) Gud (Deus), men at fx Faderen ikke er (non est) Sønnen.</p>
Fadervor	<p>Fadervor er kristendommens ældste og mest brugte bøn. Vi kender den fra Bibelen, hvor Jesus lærer sine disciple at bede den.</p>	
Den apostolske trosbekendelse	<p>Den fortæller os om Gud, der er “tre i en” (Den hellige treenighed) (Fader, søn, Helligånd). Gud har magten. Jesus skal bl.a. dømme levende og døde ved dommedag. Den fortæller os om Jesu liv fra hans fødsel til død - hvad han har været</p>	

	igennem. En fjerde skikkelse optræder også = Djævelen. Personificering af ondskaben.	
Profet =	Person der udbreder budskabet = talsmand for gud. Gud taler til profeten via en personlig åbenbaring	
JØDEDOMMEN:		
GT =	Gamle Testamente. Den gamle pagt: De 10 bud.	
Monogami:	Ægteskab mellem to personer.	
Polygami:	Ægteskab mellem flere personer (f.eks. flerkoneri).	
Torah:	Hebræisk ord med betydningen "belæring" eller "lov". Bruges primært som betegnelsen for jødedommens vigtigste helligskrift - en samling af de fem mosebøger, som udgør den første sektion af Tanakh (den hebræiske bibel)	
Messias:	"Den salvede" på hebraisk. En jødisk frelser.	
Jødisk pagtforståelse:	Jøderne bliver det udvalgte folk - indgår denne pagt med Gud.	
Urbegivenhed:	Begivenhed der ligger til grund for andre kommende begivenheder. F.eks. ved udvandringen fra Ægypten. Fremtidens lignende begivenheder kaldes det samme som urbegivenheden.	
Eksil	landsforvisning/landflygtighed/et menneskes nødtvungne ophold uden for sit land. Årsagerne er ofte religiøse.	
Eksil og forløsning:	Om Israels lidelses betydning for verdens frelse.	

Trældom	tilstand hvor man er undertrykt af en hersker.	
Diaspora:	Den jødiske frivillige eller tvungne bosættelse uden for Israels land.	
Betegnelser for landet	Jødernes land hedder oprindelige Kana'aens Land. Da jøderne har erobret det efter udfrielsen fra Ægypten, får det navnet Israel. På Jesu tid bruger man gerne den romerske betegnelse for området: Palæstina. Efter at romerne havde nedkæmpet et stort jødisk oprør, blev den jødiske nation fuldstændig opløst i 1935 e.Kr. I 1948 oprettedes den nye nation Israel efter vedtagelse i FN.	
Sabbat	Den egentlige hviledag.	Strækker sig fra solnedgang fredag til solnedgang lørdag.

Islam

Islam betyder	At underkaste sig Guds (Allahs) vilje, hvor muslimerne får salam(fred) med gud	
Allah	Muslimernes navn for Gud.	
Muhammed: Muhammed som profeternes segl:	Islams profet og stifter. Man må ikke afbillede Mohammed, da Mohammed ikke er en gud... Han er bare "sendebud" for Gud (Allah) Muhammed anses for den sidste profet, der blev udsendt af Gud til menneskeheden	
Umma	Forståelse for det muslimske fællesskab. Alle	

	muslimer er i ét stort fællesskab. Alle muslimer er en del af Umma. Det er noget lille, der har vokset sig meget stort i dag.	
Hellig/profan	- Når ritualer udføres er de kommunikationsmidlet mellem to adskilte verdener, idet mennesket hører til i den fysiske, profane verden. - Guder eller transcendent kræfter hører til i den metafysiske, hellige verden.	
Shirk:	Afgudsdyrkelse - at tilbede falske guder	Det må man VIRKELIG ikke i Islam!!!!
Hidjra =	Udvandring (Muhammed forlod Mekka og udvandrede til Medina i 622.)	
Djinner	Onde ånder.	
Teokratisk =	Gudsstyret.	
Fundamentalisme inden for islam	Det er én af de fire islamtyper. Fundamentalismen minder meget om traditionalismen, men den gør op med modernismen, fordi den er mere udadvendt. Islam gælder på alle livets områder – det er ikke op til den enkelte muslim, hvordan han/hun skal leve. Straffemåden er mere ekstrem. Man vil tilbage til den grundlæggende opfattelse af Sharia.	Eksempel på fundamentalisme: Islamisk Stat (IS). De har nogle ideologier, de forsøger at føre ud i samfundet.
Jihad	Den store jihad er den enkeltes moralske stræben for at blive en god muslim. Den lille jihad er den væbnede kamp, hvor Muhammed, kaliffen eller andre muslimske herskere drager i krig for Guds sag = Hellig krig. De vil udbrede islam eller forsvare umma under krigen. Den globale jihad er selvmordsaktioner. Dør muslimer kommer han i martyrernes himmel. (eks.: 11 september)	
Den islamiske tidsregning	Begynder 622. Begivenheden markeres med Hidjra (udvandringen fra Mekka til Medina)	
De 5 søjler	Islams fem krav er	

	<p>1) At bekende troen (der findes kun én Gud, Allah, og Muhammed er hans profet), 2) Bønnen (fem gange om dagen), 3) At give almisse til fattige/dem i nød 4) Ramadan/faste 5) At deltage i valfarten(pilgrimsrejsen) til Mekka.</p>	
<p>Koranen</p> <p>Koranen kan i princippet ikke oversættes:</p>	<p>Vigtigste kilde! Opfattes som Guds direkte og uforfalskede ord. Har højeste autoritet. Hovedparten handler om Guds almagt, dommedags nærhed, himmel og helvede, eller er polemisk(stridslysten) mod profetens modstandere. Den beskriver de religiøses liv og privat ret.</p> <p>Koranen opfattes som Guds direkte og uforfalskede ord. Der står i Koranen i sura(kapitel) 12.2: ”Vi har sendt den ned som en arabisk koran.” Derfor er form og indhold identisk i Koranen, og oversættelser er derfor kun en tilnærmelse til den arabiske tekst.</p>	
<p>“Bogens folk”</p>	<p>Kan i princippet accepteres i Islam (mod en skat) ”Bogens folk” er et udtryk for de folk, der menes at have del i Guds åbenbaring.</p>	
<p>Shia-islam og Sunni-islam</p> <p>Trosforskelle og geografiske placeringer for shiiter og sunnier</p>	<p>Da man skulle finde mohammeds efterfølger(kalif), var de uenige. Shia-muslimerne mente, at det skulle være Ali, mens sunni-muslimerne mente, at der skulle foretages valg, og at slægten ikke skulle have noget at sige. Efter Alis og Husains martyrdød, blev islam splittet i to hovedretninger: sunni-islam(85%) og shia-islam(15%)</p> <p>Shia-islam: Moske lukket for fremmede (sunnier, kristne), Aisha er skældsord (da hun modarbejdede) Vil have, at Ali skal være den, der bliver efterkommer.</p> <p>Geografisk: Irak, Pakistan, Yemen og Azerbajjan.</p>	

	<p>Sunni-islam: Moske åben for fremmede (f.eks. kristne), Aisha er et meget brugt pigenavn(da hun hjalp sunnierne). Vil have, at der skal foretages et valg. Der skal stemmes om, hvem der er mest egnet. Slægten har intet at sige. Geografisk: Indonesien, Pakistan, Egypten og Algeriet.</p>	
De væsentligste muslimske kritikpunkter af kristendommen?	<p>Kristendommen menes at være en forfalskning af Koranens ord fra Gud. Derudover kritiseres kristendommen for at have en polyteistisk tro, da de har det treenige gudsbegreb (faderen, sønnen og helligånden). Muslimerne mener, at kristendommen bare "gemmer" deres polyteistiske tro bag gudsbegrebet.</p>	
Religion i Arabien før Muhammed	Multikultur med mange forskellige religioner.	
Forkert at stemme ved valg for en islamist	Fordi ved at stemme hjælper man med at vedtage love, der går imod Islam. Herved er man syndig.	
De fire islamtyper	<p>1. Traditionalisme De er ortodokse muslimer(følger alle reglerne). De tager koranen meget bogstaveligt, følger traditionerne. De har en lokal lærd mand(en imam) som rådgiver. De finder en mufti som fastgør vejen, som er national. Den store mufti rådgiver f.eks. parlamentet. Det er en meget indadvendt islamtype fordi de gerne vil gå op i værdierne. Det drejer sig om den individuelle. De har en fast holdning de går ud fra, koranen kan ikke diskuteres. Land: Saudi-Arabien.</p> <p>2. Sekularisme De har ikke en fast holdning, der er religionen en personlig sag, og de vurderer selv, hvordan de tolker koranen. De mener, sharia er en inspiration for dem, man må selv finde sin praksis. Man behøver ikke udfører ritualer, det</p>	

	<p>er en inspirationskilde. Den er en vertikal(Mellem gud og mennesket). Land: Tyrkiet og Bosnien.</p> <p>3. Modernisme (inkl. euroislam) Det er lidt ligesom sekularisme, det er op til den enkelte at vurdere, hvordan man skal leve. Man bestemmer selv ang. f.eks. påklædning. De mener, at islam er løsningen på samfundet. Den er mere udadvendt. Man skal følge islam på en moderne måde. Koranen skal give inspiration til lederne for at danne et muslimskpåvirket samfund. De tager ikke koranen helt bogstavligt, de tager det i en overført betydning (Stjæle – afhugget hånd – overført til at afskære via fængsel, fodlænke) Land: Egypten, Irak, Marokko, Malaysia, Indonesien, Jordan.</p> <p>Fundamentalisme/islamisme Den minder meget om traditionalismen(læser bogstaveligt), men den gør op med modernismen, fordi den er mere udadvendt. Islam gælder på alle livets områder. Her er det ikke op til den enkelte person, hvordan de skal leve. Det er mere ekstremt i den måde de straffer på (f.eks. stening) De vil derudover også gerne have et religiøst politi, der tjekker, at de følger reglerne. Kvinder er mere i det offentlige rum (f.eks. uddannelser). Man skal tilbage til den grundlæggende opfattelse af sharia, man skal tilbage til det originale. F.eks. på fundamentalisme = ISIS. De har nogle ideologier som de forsøger at føre ud i samfundet.</p>	
--	--	--

Halal	Tilladt - Halal er en betegnelse for det, som er tilladt ifølge islamisk lov. Halal bliver af mange muslimer anset for Allahs vej, som det enkelte menneske bør følge for at opnå frelse.	
Haram	Forbudt - Haram er derimod det forbudte, som primært er forbundet med urenhed. Hvad angår kost betyder det, at man som muslim skal holde sig fra at spise svinekød, blod og selvdøde dyr.	
Sharia	<p>Love, som muslimer skal overholde</p> <p>Sharias indhold:.</p> <p>1. Tro: Allah, hans engle, hans bøger, hans profeter, Dommedag</p>	

	<p>og Guds dekretter</p> <p>2. Moraler: Give god rådgivning, ydmyghed, tålmodighed og så fremdeles</p> <p>3. Dyrkelse: De fem søjler, almisser, pilgrimsrejse til Mekka, bøn, trosbekendelsen og faste(ramadan)</p> <p>4. Transaktioner: Samfundsøkonomi, forretningslov, børnepenge, sociallov, ægteskab, skilsmisse og disputer</p> <p>5. Straffelov: Fysisk afstraffelse, dødsstraf</p>
Hadith	<p>Her står, hvad profeten - inspireret af Gud - skulle have sagt, gjort, påbudt eller forbudt ved forskellige lejligheder.</p> <p>Med en tradition, en fortælling, om profetens sunna kunne man bekræfte eller præcisere Koran-udsagn, evt. få en selvstændig kilde. Sidstenævnte gælder f.eks. kravet om, at drengebørn skal omskæres, og at utroskab straffes med stening.</p>
Qijas	<p>Analogi - når man beskriver/forklarer en ting med en lignende ting.</p> <p>F.eks. biltyveri sammenlignes med kameltyveri.</p> <p>Falsk anklage for utugt mod en kvinde straffes iflg. Koranen med 80 piskeslag. Analogt gives samme straf, hvis der tales om en mand. Hasardspil er strengt forbudt - herved er livsforsikringer også forbudt, da man ellers spiller mod Gud om sin livslængde.</p> <p>Brudegavens størrelse: Når tyveri til værdi af 10 dirham betød afhugning af hånd, måtte den mindste brudegave, hvor manden tog kvindes mødom, også være på 10 dirham (1 dirham = en håndværkers løn).</p>
Idjma	<p>Enighed, konsensus, blandt de retslærde. Profeten skal have udtalt, at hans menighed aldrig ville kunne enes om en vildfarelse. Straf for homoseksualitet: Hverken Koranen eller Hadith havde et svar, så tre lovskoler brugte en analogi: Skal straffes med stening (hvis gift) eller 100 piskeslag (hvis ugift) da det minder om utugt mellem mand og kvinde. Dog afviste Hanafi-juristerne denne lighed.</p>
Hadj	<p>Hadj er de ting, man skal gøre, når man er på pilgrimsrejse.</p> <p>Ting man skal gøre:</p> <p>Hvidt klæde, Gå 7 gange rundt om kabaen Kaster sten, (stene djævlen) Ingen sex, klippe negle, barber sig, drikke Løbe imellem to høje, dette gjorde Hagar og Ismael de ledte efter</p>

	<p>vand Tilbringe en dag på bjerget "Arafat" Ofre dyr, køber en andel i et dyr Barber sit hoved til sidst, (ny født)</p>
<p>Muhammads religiøse såvel som ikke-religiøse betydning i henholdsvis Mekka og Medina.</p>	<p>Mohammed er født i Mekka. Englen Gabriel sagde til Mohammed, at han skulle være Allahs sendebud. Han er ikke så populær i Mekka. De tror ikke på ham. Derimod er han mere anerkendt i Medina. I De sidste år af hans liv rejser han tilbage til Mekka og erobrer byen med sin hær. Mohammed var en statsleder. Han får den militære og politiske magt. - Han stifter religionen Islam. - Han får en åbenbaring. - I islam hænger politik og religion meget tæt sammen.</p>
<p>Succesen af Muhammad liv og virke.</p>	<p>Han døde som en succes, og han er i dag bestemt ikke gået i glemmebogen. - Han gjorde islam til en monoteistisk tro. Hans succes var dog ringe i Mekka. På 12 år fik han ifølge traditionen kun 70 tilhængere. Han forekom utroværdig (tale om legemets opstandelse og et hinsidigt paradys). Ingen troede på ham. Dog fik han en helt ny rolle i Medina. Der blev han anerkendt.</p>
<p>Forholdet mellem jødedom og islam.</p>	<p>De har samme grundprincip: Der er én Gud. De har samme stamfader: Abraham.</p>
<p>Fatwa</p>	<p>Fatwa er en slags retskendelse. Altså en juridisk vurdering af hvad der er rigtig og forkert.</p> <p>Alt i alt er kristendommens 10 bud og Islam's 10 bud faktisk ret ens. - Kristendom: Det dobbelte kærlighedsbud. Islam: Man skal elske din familie og slægt. -</p>
<p>Imam</p>	<p>Muslimsk præst. Ordet imam er arabisk og betyder leder. I muslimernes hellige bog, Koranen, bruges ordet imam om flere forskellige ledere, heriblandt Abraham, som også kendes fra det gamle testamente</p>
<p>Kabaen</p>	<p>-Kabaen er en sort rektangulær bygning i moskeen Masjid al-Harâm i Mekka i Saudi-Arabien.</p>

	<p>Ka'baen blev ifølge Koranen bygget af profeten Abraham og Ismael, som også er vigtige personer i Biblen. Muslimerne vender sig mod Masjid al-Harâm fem gange om dagen, når de beder til Allah.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gå 7 gange rundt om kabaen mod urets retning, da det er den samme vej som hjertet pumper blodet rundt i kroppen 	

Buddhismen

Buddha	Buddhismens grundlægger (560 f.Kr. - 480 f.Kr.). Gud er ikke topmålet i Buddhismen - Buddha er større.	
De 3 tilflugter:	Buddhisternes trosbekendelse: "Jeg tager tilflugt til Buddha, jeg tager tilflugt til Dharma (læren om...), jeg tager tilflugt til Sangha (fællesskabet)"	
Samsara	<p>Livshjulet (reinkarnation(Genfødselshjulet)Tilværelsens illustreres i form af et hjul. Hele tilværelsen, alt levende udgør én stor sammenhæng af årsag og virkning, der fører ind i nye genfødsler. Dette hjul er som et spejl, som den enkelte kan holde op for sig. Herved indser mennesket, at det er fanget i tilværelsens illusion og derved kan det så få hjælp til at bryde ud af det evige kredsløb.Tilværelsens illustreres i form af et hjul. Hele tilværelsen, alt levende udgør én stor sammenhæng af årsag og virkning, der fører ind i nye genfødsler. Dette hjul er som et spejl, som den enkelte kan holde op for sig. Herved indser mennesket, at det er fanget i tilværelsens illusion og derved kan det så få hjælp til at bryde ud af det evige kredsløb.</p> <p>Det buddhistiske livshjul er et billede på, at mennesker er fanget i genfødsel og samtidig, at det er muligt at bryde ud af den. Hvert billede skal derfor minde mennesker om, at man selv er ansvarlig for sin skæbne, for karma er frugten af ens egne handlinger.</p>	
Nirvana	Det er en sindstilstand. Der er fred. Der er ingen solstråler, men heller ikke mørke. (Nirvana er noget der tager tid. Det tager tid at opnå "frelse". Det tager flere genfødsler). For at opnå nirvana skal man opfylde kravene i den otteleddede vej. Når man opnår tilstanden nirvana, tæmmer man sit begær, had og dårskab.	
Den otteleddede	1. Ret anskuelse	

	Forskelle: Talerne er indholdsmæssigt forskelligt.
Therevada-traditionen:	<p>Underkategori inden for Buddhismen.</p> <p>Theravada betyder 'de ældstes lære', som holdt fast i munkeordenen. Det blev den sydlige retning og bredte sig til Sri Lanka (vigtigste land i theravada-buddhismen), Burma, Cambodja, Laos og Thailand (statsreligion).</p> <p>I det tredje århundrede f.Kr. sendte Kong Ashoka en mission til Sri Lanka, men først i 1500-tallet så/opdagede Vesten retning. Det var munke, der kunne opnå frelse, da de har den rene, uforfalskede lære.</p>
De forskellige buddhistiske retninger..	
Mahayana 1	<p>Mahayana er den største retning og blev etableret i Nordvestindien i tidsrummet 100 f.Kr. til 100 e.Kr - har dog rødder en del længere tilbage i tiden.</p>
Nagarjuna	<p>Nargarjuna var en stor filosof, der levede ved Mahayanas begyndelse. Han kommer ind på, hvordan man finder middevejen mellem nirvana og samsara. Det tomme er det eneste med virkelig eksistens. Han ophæver modsætningen mellem samsara og nirvana, ved at begrunde det er begær at stræbe efter nirvana. Derfor siger han at de betinger hinanden - man kan ikke have nirvana (det gode) uden samsara (det dårlige). Dette er en modsætning til den traditionelle buddhisme (Theravada) hvor man mener, at nirvana er det eneste rigtige at stræbe efter og uafhængige af hinanden.</p> <p>- Yogacara er en anden retning inden for Mahayana, og betyder "meditationsskolen". Skolen blev til omkring 300 e.Kr. I yogacara filosoferer man over livet og efterlivet. Ens bevidsthed er det eneste, der virkelig eksisterer.</p>

Yogacara	
Essentialisme	Essentialismen: Der er en sandhed i religionen, der står uden for mennesket. Inden for religion hvis man går ind for essentialismen tror man at der er noget sandt i alle religioner, alt har sandhed så der er en større mening, mens man i socialkonstruktivismen tror at alt er samfundsskabt(alt er en konstruktion: religion, politisk ideologi, sprog osv.), selv ens syn på religion. Det kan diskuteres og laves om på hvis der er det mennesket vil have. Disse to er altså hinandens modsætninger. De der er kritiske over for orientalisme er socialkonstruktivister.
Orientalisme	<ul style="list-style-type: none"> • Orientalisme: Samlebetegnelse for vestlige forestillinger om orienten (Mellemøsten og Asien). • Orientalismen fik kritik af de oriente lande fordi at de mente at vesten tog patent på deres lands-billeder, og at det ikke var etisk korrekt.
Socialkonstruktivisme	Man mener, at alt er samfundsskabt – også ens syn på religion.
Mahayana	<p>Mahayana er den største retning og blev etableret i Nordvestindien i tidsrummet 100 f.Kr. til 100 e.Kr - har dog rødder en del længere tilbage i tiden.</p> <p>Alt og alle er inkluderet i Mahayana´s endeløse vision. De mener, at alle kan få adgang til oplysningen. Denne lære er samtidig samsara-lære.</p> <p>Amitabha Buddhas tidligere eksistens som bodhisattvaen, har resulteret i, at han har opnået en status, hvor folk via tilbedelse kan opnå nirvana. Herved har Amitabha Buddha opnået en status, der minder mere om kristendom i og med der opstår en specifik person man ved at tilbede kan opnå “det rene land” og endvidere nirvana. Dette afviger fra hvad vi ellers ved om budhisme i og med der kommer en gud, hvorimod budhismen oftest er en religion uden en specifik gud.</p>
Bodhisattva	- Det er Mahayana. Det er en buddhistisk person, der har viet sit liv til at hjælpe andre ved at opnå den fulde oplysning. Han har egenskaberne til at opnå nirvana, men

	<p>han vælger at lade være og i stedet hjælpe andre med at opnå det.</p> <p>(Dette er oplyste mennesker, der ikke stiler efter at opnå nirvana, men derimod gennemgår nye kredsløb for at kunne frelse alle. Deres løfter går ud på, at de lover at hjælpe andre med at opnå oplysningen. Disse har opnået sindstilstanden nirvana, hvorfor de kunne blive "udslukket" for kredsløbet næste gang de dør, men vælger at blive genfødt alligevel.)</p>
Buddhanatur	<p>Upaya = nyttigt middel. Upaya præger mahayana-buddhismen vigtigste sutra, Lotus-sutraen, hvor der tales om at de mange retninger er i realiteten kun én og er baseret på den enkeltes buddha-natur. Vi har alle sammen en buddha-natur, vi har forskellige midler til at opnå nirvana. Det er en ophævelse af den oprindelige opfattelse af buddhismen, alle har en mulighed for at opnå det og man behøver ikke nødvendigvis at være munk.</p>
Vajrayana	<p>Vajrayana er en blandingsreligion mellem den gamle shamanisme, som der i forvejen var i landene. Vajrayana er tanker fra Mahayana og blandede det med deres shamanistiske tankegang.</p> <p>Vajrayanas særpræg af brugen af mantra og mandalaer og indvielsesritualer og læren direkte metode til oplysningen.</p> <p>Religionen har nogle hellige mænd, som er lamaer eller tulkuer, dvs. en åndelig leder (shamanen). Lederen vil komme tilbage til et nyt liv i en skikkelse af et barn, som bliver opdaget gennem spådomskunst (shamanisme) og bliver herefter opdraget til rollen som en ny leder (lama eller tulku). En lama/tulku er Vajrayanas form for bodhisattvaer, som er de oplyste mennesker, der gennemgår nye kredsløb i stedet for nirvana og disse vil hjælpe alle væsener til oplysningen. Vajrayana gør brug af shamanisme (magi og spådom) til at finde en hurtigere vej til oplysningen (nirvana). Vajrayana er en blanding af Mahayana og shamanisme.</p> <p>Vajrayana gør brug af meditationspraksis, indvielsesritualer og læren om den direkte metode til oplysningen (i form af trolddom). I hvert lokalsamfund er der en leder (shaman/lama/tulku), som får nyt liv og kommer til i skikkelse som noget andet (et barn) og bliver opdaget gennem spådomskunst. Herefter bliver han pådraget rollen til at være den nye leder. Han vil hjælpe alle former for væsener videre til den direkte oplysning.</p> <p>Vajrayana karakteriseret ofte som en skole, der anviser en hurtig, magisk vej til nirvana, gennem ritualer for de i forvejen indviede, men den er også påvirket af lokale traditioner, og kan ikke begrænses til de store klosterordener.</p> <p>Mantraer: Hellige ord og sætninger. Det giver læren om en direkte metode til oplysning. ord, sætninger eller en række af sætninger, der er opbygget på den måde, at ordenes rytme og lydcombinationer, når de fremsiges på den rigtige måde. I daglig tale kan ordet anvendes i overført betydning, hvor det kan bruges om ideer eller tanker, som en eller flere personer finder meget</p>

<p>Vajrayana: Redegørelse for matraer, mandaer og lama/tulku</p>	<p>centrale og og/eller ofte refererer til.</p> <p>Mandalaer: Billedlig fremstilling af universet bygget op omkring en kosmisk Buddha. Der er en stærke elementer af seksualitet og død.</p> <p>Lama/Tulku: Religionens hellige mænd er Lamaer eller Tulkuer, altså en åndelig leder som vender tilbage til et nyt liv i skikkelse af et barn, som så bliver opdaget gennem spådomskunst og opdraget til rollen som ny lama og tulku. F.eks opfattes Dalai Lama som en reinkarnation af bodhisattva Avalokitesvara. Det er Mahayanas mest populære hjælper for menneskene.</p>	
<p>Shamanisme</p>	<p>Shamanisme er en kulttype indenfor oprindelige folks religion, hvor lederen, shamanen, gennem forskellige teknikker udøver magi har og har kontakt med ånder.</p>	
<p>Synkretisme</p>	<p>Synkretisme er en blanding af elementer fra flere religioner, som så udgør en ny religion.</p>	

<p>Den sidste tilflugt - Sangha</p>	<p>sangha, den buddhistiske orden, der omfatter såvel munke- som nonnesamfund.</p>	
---	--	--

<p>Ritualer for buddhister</p> <p>Ritualernes betydning for buddhister:</p> <p>Sammenligning med kristendommen:</p>	<p>- Ritualerne er meget individuelle. Man bestemmer selv, hvad man gør, for at opnå bedst mulige tro.</p> <p>- Munke og nonner bliver kronragede.</p> <p>- Mindst 49 dage efter en person er død, bliver der praktiseret nogle ritualer for at guide sjælen hen imod den næste genfødsel.</p> <p>- Stupaerne. Kæmpe Stupa i Kathmandu, Nepal. Dette er et stort pilgrimsmål, som mange buddhister rejser til for at opnå god karma. Man skal gå rundt om stupaen med urets retning 3, 5 eller 7 gange, og for at opnå endnu større karma, skal man hen og røre og dreje på bedehjulene, der sidder på siderne på stupaen.</p> <p>- Overgangsritualet hvor man går fra ét livsstadie til et andet. Frasiger sig ens gamle identitet kommer ud som en anden.</p> <p>For almindelige buddhister er riterne det vigtigste. Det er altså ikke teorien, der er det vigtigste.</p> <p>Det tager for lang tid at læse om disse teorier. Derfor giver det mere mening for buddhisterne at udføre ritualer.</p> <p>Selve troen i buddhismen spiller ingen rolle. Derimod spiller ens opførsel og det at leve rigtigt væsentligt. Det er ikke via troen på en eller anden gud, der er i centrum. Det er derimod handlingerne.</p> <p>I kristentrommen skal man ifølge Luther (og en anden) opnå frelse ved udelukkende at tro. Dette er en kontrast til Buddhismen, hvor man opnår det ved at udføre ritualer og opføre sig pænt - altså ved at få god karma.</p>	
<p>De ti positive handlemåder (Se note 38 bagest i bogen)</p>	<p>1) Erotisk udskejelser 2) Tyveri 3). Drab De fire slags tale: 4) Usand tale 5) Bagtalelse 6) Grovheder 7) Løs snak De tre mentale:</p>	

<p>Er der tale om påbud, forbud, om sindelag eller handling og er der andre forpligtelser indbefattet?</p> <p>Sammenligning med de 10 bud:</p>	<p>8) Griskhed 9) Voldsomhed 10) Vranganskuelser (I denne tekst er der undtagelsesvis undtagelsesvis en ellefte: Misbrug af spiritus. - Disse kaldes positive, da man stræber efter ikke at opnå disse. Det er altså positivt ikke at opnå dem.</p> <p>Der er tale om forbud i alle 11, da det er ting, man ikke må gøre. Der ligger også noget sindelag/etisk i det, da det mere er en ledetråd i at være en god buddhist. - Forpligtelsen er også, at Bodhisattvaen skal ud og give budskabet videre.</p> <p>De har mange af de samme aspekter. I stort set alle religioner er der det fællestræk, at de etiske leveregler er nogenlunde ens. Det er dog det, at man i kristendommen bliver tilgivet af gud. I buddhismen er der ingen gud til at tilgive, derfor vil ens dårlige karma følge en resten af livet. I kristendommen er nogle af de 10 bud er det forholdet mellem menneskene og gud. I buddhismen er det kun de menneskelige leveregler, da buddhismen ikke har nogen gud.</p>	
<p>De fem forskrifter</p>	<p>Buddhismens etiske normer kommer til udtryk i de fem forskrifter, der gælder for alle buddhister. Som buddhist skal man:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Afholde sig fra at tage noget levende væsens liv. 2. Afholde sig fra at tage, hvad der ikke gives. 3. Afholde sig fra utugt (for munke gælder dette seksuel omgang i det hele taget). 4. Afholde sig fra falsk tale. 5. Afholde sig fra at indtage destillerede og gærede drikke, der forårsager beruselse og hensynsløshed. 	
<p>Anatman</p>	<p>“Ikke jeg”</p>	<p>I Buddismen mener de ikke, at der er et fast jeg. Kun sjællige tilstandsformer</p>

Lama	Indenfor tibetansk buddhisme kaldes læreren for lama. Lama er et tibetansk ord og betyder højeste princip.	
------	--	--